

Väistö 2014-2015

Väkivaltatyön käytännön toimintatapojen kehittäminen Itä- Suomessa

Kehittäjäsosiaalityöntekijä Olli Humalamäki

Hankkeen tarkoitus

- Vahvistetaan hankealueen kuntien väkivaltaosaamista ja luodaan kunnille yhtenäinen perhe- ja lähisuhdeväkivallan tunnistamisen, avuntarpeen ja palveluohjauksen toimintamalli
- Kokonaisbudjetti 860 000 € ja myönnetty valtionosuus 645 000€
- Kehittämisaika 1.1.2014 - 30.10.2015
- Hallinnoija Joensuun kaupunki, mukana Pohjois-Karjalasta kaikki 13 kuntaa sekä Heinävesi. Kiinteä yhteistyö Itä-Suomen Rikosuhripäivystyksen Orava-hankeeseen
- Etelä-Savosta mukana Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimi, Savonlinna ja Pieksämäki. Kiinteä yhteistyö Mikkelin Viola RY:n Saumuri- hankkeen kanssa.
- Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Hanna Myllylä p.050 413 7936 hanna.myllyla@jns.fi

Päämäärä/Kokonaistavoite

- Vahvistaa rakenteita ja osaamista väkivallan ehkäisemiseksi ja ongelmiin puuttumiseksi ja ottaa käyttöön lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön toimintamalli

Osatavoitteet

- Tavoite 1. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan tunnistamisen avuntarpeen ja arvioinnin ja palveluohjauksen toimintamalli kuntiin
- Tavoite 2 . Luodaan hankealueen maakuntiin haja-asutusalueen turvakotimalli
- Tavoite 3. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan palvelu/osaamiskeskustoiminnan suunnittelu ja käynnistämien

Tausta Etelä-Savossa

- ISO:n selvitys 2012
- Ei juurikaan lähisuhdeväkivaltatyön malleja tai koordinointia
- Sekava palvelurakenne, jossa asiakkaan saama apu ”lottoa”
- Tarve perustason lähisuhdeväkivaltatyölle, työmenetelmille, malleille ja koulutukselle

Suunnitelma

- 1) **Kartoittaa** lähisuhdeväkivaltatyön
  - Puutteet ja toiveet Etelä-Savon alueella
  - Olemassa olevat käytännöt, resurssit ja osaaminen
  - Omien hyvien käytäntöjen jakaminen alueelle
- 2) **Luoda** perusterveydenhuollon, sosiaalitoimen ja varhaiskasvatuksen käyttöön lähisuhdeväkivallan **matalan kynnyksen tunnistamisen malli**

Suunnitelma

- 3) **Rakentaa** lähisuhdeväkivaltatyöhön **perustason apu, palvelupolku ja palvelukartasto** jota käytetään kun tunnistaminen on tapahtunut
- 4) Upottaa osaaminen julkisten palveluiden rakenteisiin (sosiaalitoimi, terveydenhuolto ja varhaiskasvatus)

Tavoite

- Kun mallia rakennetaan, pyritään mahdollisimman paljon ottamaan käyttöön jo koeteltuja ”hyviä käytäntöjä” valtakunnasta
  - Esimerkiksi THL:n [seula- ja kartoituslomake](#), MARAK-työskentely, [turvasuunnitelma](#), [PAKE-lomake](#)
  - Samalla tarkoitus saada organisaatioihin ja yksiköihin lähisuhdeväkivaltatyön avainhenkilöitä (joiden virka-/toimirakenteeseen kirjattaisiin tämä vastuu), jotta osaaminen ei katoa ja ammatillinen tuki on taattu
- Malli rakennetaan vastaamaan STM:n suosituksia (”Tunnista, turvaa toimi”)

Perustason lähisuhdeväkivaltatyö

- Jokainen peruspalvelutyöntekijä
  - Saa koulutuksen
  - Ymmärtää lähisuhdeväkivaltaa ilmiönä
  - Osaa kohdata väkivaltaa kokeneen asiakkaan
  - Osaa tehdä asiakkaan kanssa [THL:n lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomakkeen](#)
  - Osaa ohjata väkivaltatilanteessa olevan asiakkaan avainhenkilölle

Avainhenkilöt

- Hallinnonalat ja yksiköt valitsevat omat avainhenkilönsä
- Toimii kyseisen yksikön lähisuhdeväkivallan koordinoijana
- Avainhenkilö saa kattavan lähisuhdeväkivaltakoulutuksen

Avainhenkilöt

- Voi kouluttaa omassa yksikössään ja työparina toisen avainhenkilön kanssa hallinnonalalla
- Virka- /toimirakenteeseen kirjataan tämä vastuu

Toimenkuva

- Kun asiakas tunnistetaan seulan avulla yksikössä, ohjataan hänet avainhenkilölle (tai –työparille)
- Voivat joustavasti ja tarpeen mukaan tehdä työparina lähisuhdeväkivaltatyötä toisen avainhenkilön (tai kolmannen sektorin) kanssa

Toimenkuva

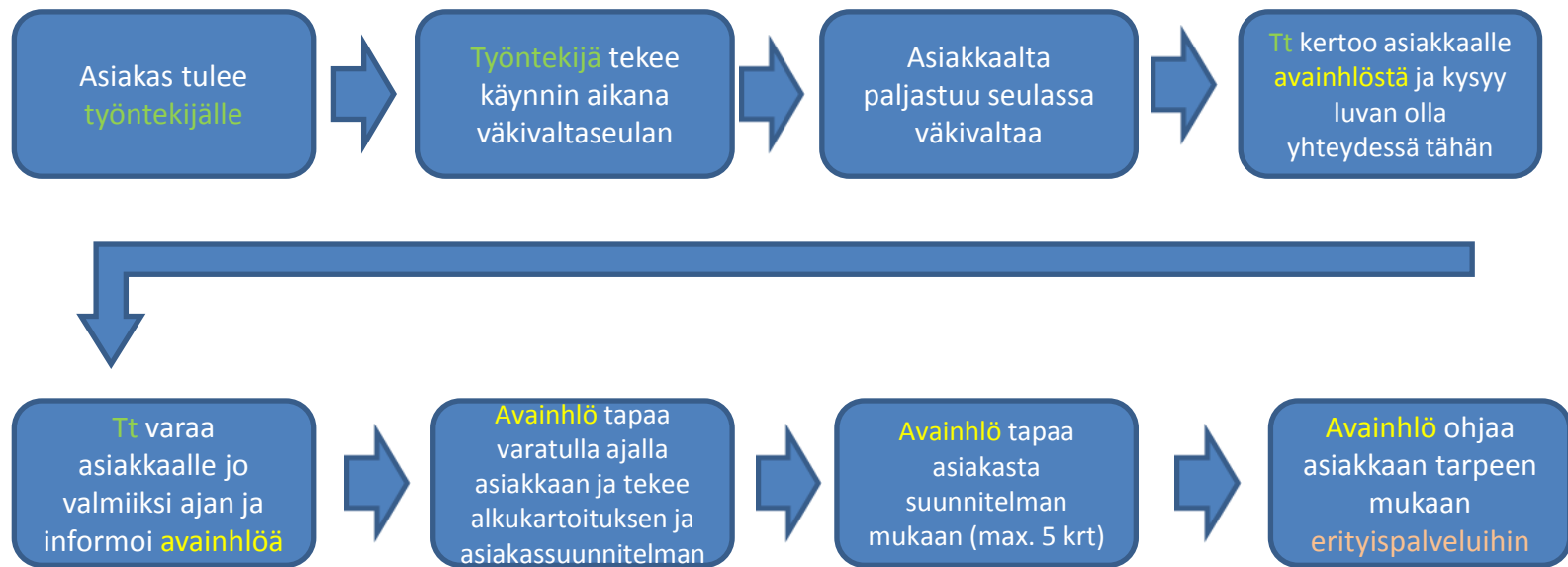
- Avainhenkilö kartoittaa asiakkaan tilanteen väkivallan osalta ja suunnittelee asiakkaan jatkoavun
  - Psykososiaalinen apu ja lähisuhdeväkivallan perustietouden antaminen asiakkaalle
  - Turvasuunnitelman teko
  - MARAK kysely + arvio
  - Ohjaaminen tarvittaessa erityispalveluiden piiriin

Resurssit

- Avainhenkilöt koulutetaan Väistö ja Saumuri hankkeiden yhteistyönä
  - Kattava lähisuhdeväkivaltakoulutus, joka antaa valmiudet tehdä väkivaltatyötä omassa yksikössä + kouluttaa eteenpäin väkivaltatyöstä ja –ilmiöstä
- Varataan tietty aika viikossa, joka aina sama (esim. torstai klo. 12-14) ja johon voi varata suoraan ajan
- Max. 5 tapaamiskertaa, 5:lle kerralle velvoite pyytää työpari jatkopaikasta

Avainhenkilökoulutus

- 4 modulia, 3 x 4 h + 8 h
  - 1) Kokemus
  - 2) Työkalut, -menetelmät ja rakenne
  - 3) Forumteatteri
  - 4) Verkostotapaaminen
- Välitehtävät ja pohdinnat
- Rakenteen lopullinen ”viilaaminen” yksiköihin

Lopputulos

- Tarkoitus saada aikaan kattava, perustason väkivaltatyön ”rautalankamalli” organisaatioiden eri tasoille
  - Jokainen peruspalveluissa työskentelevä ammattilainen ymmärtää lähisuhdeväkivaltaa ilmiönä ja osaa käyttää väkivaltaseulaa apuna tunnistamisessa
  - Palvelupolku, jossa ammattilainen tietää mihin ohjata asiakas, kun tunnistaminen on tehty
  - Julkisissa palveluissa osaajat (avainhenkilöt) jotka pystyvät perustason väkivaltatyöhön
- Lähisuhdeväkivaltatyön ja osaamisen upottaminen rakenteisiin

Lopputulos

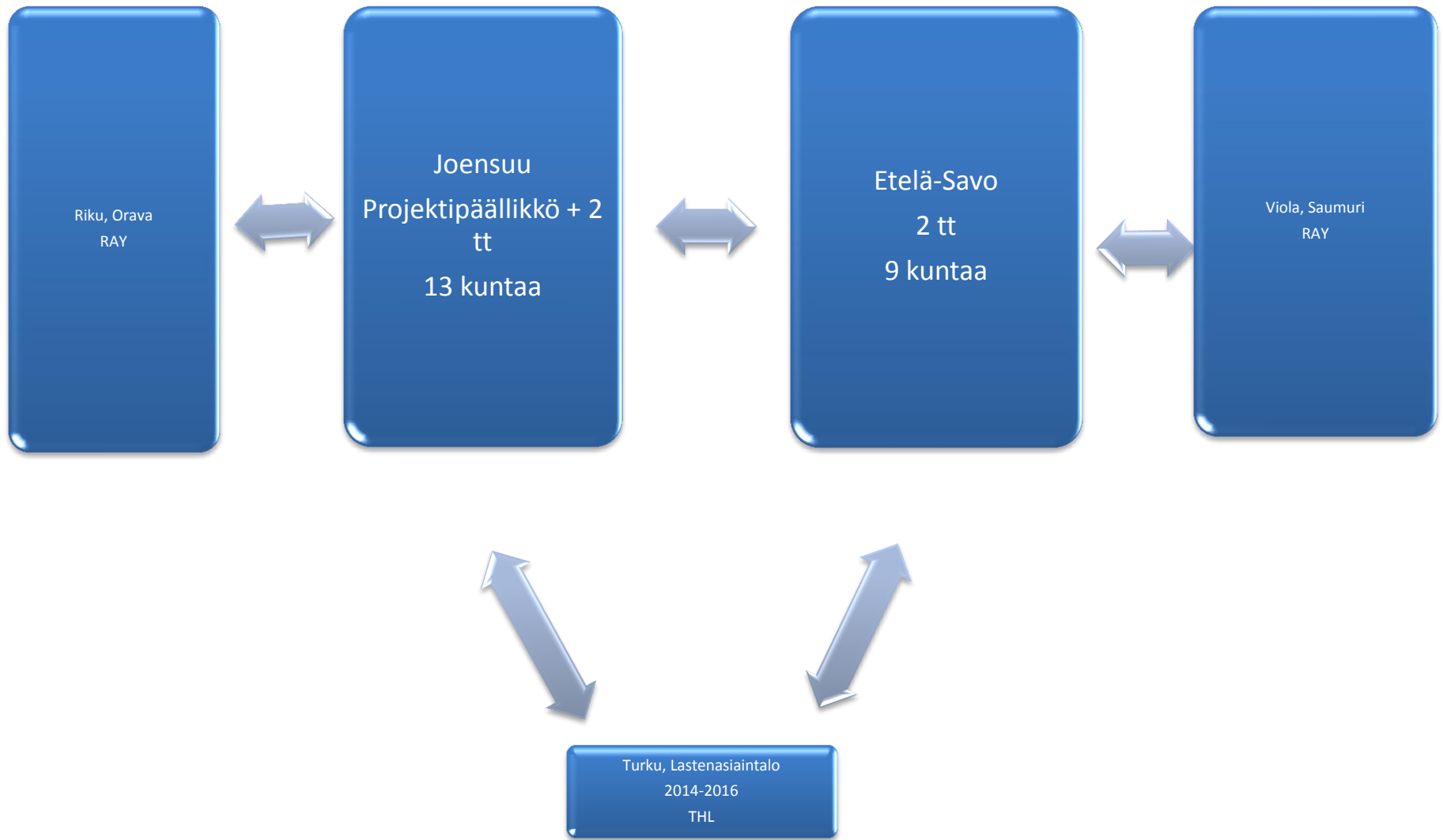
- Uhreille polkuna seulonta + avainhenkilömalli
- Tekijälle oma, kehitteillä oleva auttamismalli (Lyömätön linja)
- Lapsille Trappan (Itä-Suomessa 40 osaajaa)

Trappan

- Kriisikeskustelumalli, jossa tuetaan väkivaltaa kotona kokenutta lasta
- Tarkoitettu 4-18 vuotiaille
- 4-8 keskustelukertaa
- Piirtämisen ja puhumisen yhdistelmä
- Yhteys – Uudelleen jäsentäminen – Tieto
- Tavoitteena, että lapsi oppii vähitellen puhumaan väkivallasta ja pukemaan kokemuksensa sanoiksi Trappan työntekijän kanssa

Resurssit ja rakenteet

- 1 (Mikkeli) +1/2 (Pieksämäki) +1/2 (Savonlinna) hanketyöntekijää
- Kumppanuushanke VIOLA – Väkivallasta vapaaksi ry:n kanssa ”Saumuri” (perustaso – erityistaso)
  - Kokemusasiantuntijuuden hyödyntäminen ja verkostoituvan osaamiskeskuksen luominen
- Tiivis yhteistyö järjestöjen kanssa
- Aikaa 30.10.2015 asti

Yhteystiedot

Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo

Projektipäällikkö Hanna Myllylä p. 050 413 7936

hanna.myllyla@jns.fi

Etelä-Savon vastaava kehittäjäsosiaalityöntekijä

Olli Humalamäki p. 044 794 2336,

oli.humalamaki@mikkeli.fi